

Un pēc divām dienām bija Pashā un Neraudzētās maizes svētki. Un augstie priesteri un rakstu mācītāji meklēja, kā tie Jēzu ar viltu varētu saņemt un nokaut, jo tie sacīja: "Tik ne svētkos, lai neceļas starp ļaudīm dumpis." Un, kad Viņš bija Betānijā, spītālīgā Sīmaņa namā, un sēdēja pie galda, tad kāda sieva nāca; tai bija akmens trauciņš ar ļoti dārgu un tīru nardes eļļu, un, trauciņu sasitusi, tā to lēja uz Viņa galvu. Un tur bija kādi, kas pie sevis apskaitās un sacīja: "Kā labad šī eļļa izšķērdēšana? Jo šo eļļu varēja pārdot dārgāk nekā par trīs simti denārijiem un izdalīt nabagiem." Un tie izteica viņai pārmetumus. Bet Jēzus sacīja: "Lieciet viņu mierā! Ko jūs viņu mokāt? Tā labu darbu pie Manis ir darījusi. Jo nabagi ir arvienu pie jums, un, kad gribat, jūs tiem varat labu darīt; bet Es neesmu arvienu pie jums. Šī ir darījusi, ko spējusi: tā jau iepriekš Manu miesu ir svaidījusi bērēm. Patiesi Es jums saku: kur vien evaņģēliju sludinās pa visu pasauli, tur arī to teiks, ko šī darījusi, viņai par piemiņu." Mk. 14, 1-9

Pūpolsvētdiena,
– tā mīli mēs dēvējam šo svētdienu.
Ceļmalās,
pastaigu vietās tie laistās saulītē,
ar rasas pilieniem un salnu,
tādi maigi, pūkaini un jauki, –
kāds iesārts, citi pilnīgi balti.
Pavasara vēstneši.
Šķiet, ka tiem nevajadzētu raisīt nekādas
destruktīvas asociācijas vai pārdomas.
Un tā arī tam vajadzētu būt,
ja pūpols ceļmalā vai meža ielokā
ir un paliek tikai pūpols.
Bet tikai tamdēļ,
ka mūsu platuma grādos neaug palmas,
un agrā pavasarī bioloģiskā daudzveidība
mūs nelolo,
palmu zarus,
kurus Jēzum klāja ceļā uz seno pilsētu,
kāds reiz nosauca par pūpoliem.
Un būtu jau labi,
ja pūpolam varētu piedēvēt teju to deviņvīru
spēku,
kas liktu slimībai atkāpties,
un veselību iemantot.
Taču izskatās,
ka pēkšņu brīnumu neatgadīsies,
un tik drīz vēl neatgriezīsies atpakaļ dzīves vidū,
kas sniedza mums drošību un labklājību.
Ja vīrusa izplatība turpināsies iet pa tādu pašu līkni

uz augšu, kā līdz šim,
tad jau nākamnedēļ vai vēlākais –
aiznākamajā nedēļā,
Latvija sasniegs pirmos tūkstoš vīrusa inficētos.
Šobrīd nav vairs īsti svarīgi,
vai brīdī, kad zinātnieki vīrusu kristīja un iedeva
tam vārdu –
„COVID 19”,
tas bija izplatījies tikai vienā pasaules malā,
vai bija paspējis noriņķot pa šo mīlo balto pasaulīti,
tikai mēs vienkārši to kādu iemeslu dēļ
nepamanījām.
Apstākļus tas tagad nemaina,
un mums visiem šie apstākļi diktē
piespiedu situāciju.
Ir taisnība tam žurnālistam,
kurš rakstīja,
ka mēs mēģinām iedot šai situācijai visādus
apzīmējumus –
kā, piemēram, dīvaina, neparasta, savdabīga,
neierasta vai tamlīdzīgi,
bet patiesībā šī ir traģiska situācija.

Kad būšu izlasījis itāļu fiziķa un rakstnieka
Paolo Džordāno eseju „Sērgas laikā”,
kas nulle iztulkota latviski,
varbūt sākšu domāt savādāk un nonākšu pie citiem
secinājumiem.

Šajā svētdienā,
kā minēju iepriekš,
kuru sauc latviski par Pūpolsvētdienu,
bet latīniski par *Palmarum*,
mūsu pārdomām,
kuras mūs ievēd Klusajā nedēļā,
ir notikums,
kas aprakstīts Marka evaņģēlijā.

Šis notikums garāmejojot atgādina par to,
ka negantas slimības bijušas visos laikos,
jo tas iesākas ar piezīmi par to,
ka Jēzus bija Betānijā, spītālīgā Sīmaņa namā.

Taču, iespējams,
ka pieminētais Sīmanis,
kas bija atvēris durvis Jēzum un Viņa mācekļiem,
bija jau no savas spītālības dziedināts.
Un tā bija viņa pateicības un viesmīlības zīme,
ko viņš izrādīja.

Zīmīgi,
ka Marka evaņģēlijs Jēzus
atklātās darbības sākumā raksta,
ka pie Viņa nācis kāds spitālīgais,
un, ceļos nometies, lūdzies,
lai tas viņu dziedinātu.

Teju kā viena no pēdējām epizodēm
nu jau pirms Golgātas notikumiem,
ir stāsts savukārt par to,
ka spitālīgā Sīmaņa namā pie galda
tiek ielūgts Jēzus.
Vai tas nozīmētu to,
ka Jēzum durvis atver un ļauj ienākt vienīgi tie,
kas savā dzīvē ir piedzīvojuši lielu
un negaidītu žēlastību,
kā šis spitālīgais Sīmanis?
Kas viņš bija?

Ne pirms šī notikuma, ne pēc par spitālīgo Sīmani
neviens pušplēsts vārds nav stāstīts.
Viņam šķiet evaņģēlijos piešķirta cieņa tajā nozīmē,
ka viņa nams kļūst par vietu,
kurā norisinās neparasti notikumi,
kas stāsta par vārdā nenosaukto sievieti,
kura Jēzu svaidīja ar dārgo Nardas eļļu.

Jēzus izteikums šķiet teju pārspīlēts:
*„Patiesi Es jums saku: kur vien evaņģēliju sludinās pa
visu pasauli, tur arī to teiks, ko šī darījusi, viņai par
piemiņu.”*

Mums patiešām šie Jēzus vārdi var izklausīties
kā pārspīlējums.
Vai te ir vieta sensācijai?
Mēs vismaz zinām šī spitālīgā vārdu,
kas atvēra sava nama durvis un izrādīja viesmīlību,
bet mēs savukārt pilnīgi neko nezinām par šo
sievieti, –
ne no kurienes viņa ir,
ne kurp devās pēc tam,
un nemaz nerunājot par to,
kāds bija viņas vārds.

Kam lai pieraksta viņas nopelnus?
*„Patiesi Es jums saku: kur vien evaņģēliju sludinās pa
visu pasauli, tur arī to teiks, ko šī darījusi, viņai par
piemiņu.”*

Vai tiešām pat divtūkstoš gadu vēlāk,
šim notikumam ir vēl kāda nozīme?
Un kas gan te būtu šeit tik cēls,

nozīmīgs un cildināms?
Kāda vārdā nenosaukta sieviete,
kas neizrunā nevienu pašu vārdu,
sasit eļļas trauciņu un tā saturu izlej uz Jēzus galvu.
Kas šajā notikumā ir tik liels un ievēribas vērts?

Ja uz mirkli mums izdotos apstādināt tās dienas
notikumus Betānijā,
un to,
kas īsti notika spitālīgā Sīmaņa namā,
mēs noteikti ieraudzītu tik daudz ko,
kas mums palīdz labāk ieraudzīt
Lieldienu noslēpumu.

Un tieši šīs sievietes rīcībā un darbībā,
un ne viņas personā,
ir meklējamas atbildes.

Un tieši viņas ne vārda
nesacišana un darbība ir tā,
kas pievērš uzmanību.
Viņas klusēšana un darbība
vienlaicīgi notikumā ir fascinējoša.
Ne vārda nepasacīt, un tomēr – pateikt tik daudz.
Ierasties nezina no kurienes,
un tomēr – evaņģēlijs tiek aiznests visā pasaulē.

Viņas klusēšana un tāda kā sakramentālā darbība
paceļas pāri priesteru un rakstu mācītāju
tumšajiem vārdiem un
ierosinātajām destruktīvajām rīcībām.
*Un augstie priesteri un rakstu mācītāji meklēja,
kā tie Jēzu ar viltu varētu saņemt un nokaut,
jo tie sacīja: "Tik ne svētkos, lai necēlas starp ļaudīm
dumpis."*

Cik sīkmanīgas un nožēlojamas
izskatās varas spēles,
kad tām noliek pretī cēlu rīcību un
mīlestības pilnu sirdi!
Paklusām un čukstus,
ar viltu un varu grib ņemt to,
ko citādi nevar iegūt.
Ciešanu aizsegā nerimstas darījumi.

Šajās dienās arī mums nākas daudz ko lauzt sevī,
kad raugāmies uz mediķiem, ārstiem,
medicīnas personālu,
bet arī veikala pārdevējiem, kasieriem aiz letes,
un daudziem citiem,

par kuriem mēs varētu teikt,
ka viņi dara tikai savu darbu,
un tomēr mēs zinām,
ka šoreiz viņi dara vairāk nekā savu tiešo darbu,
jo pakļauj riskam savu dzīvi un veselību.
Tik negaidīti vērtīgs nu ir kļuvis medicīnu darbs,
un visi nogurušie vecāki novērtē pedagogu pūles.
Un to varētu sacīt vēl par daudziem citiem,
kuri šajās dienās nodrošina
mūsu eksistenci un drošību.
Un tā nu mēs redzam,
ka spītālīgā Sīmaņa mājoklis vēstures perifērijā,
pēkšņi kļūst par vietu,
kur varam meklēt atbildes
mūsaiņu situācijā un apstākļos.
Mēs visi šajās dienās esam kā
spītālīgā Sīmaņa namā.
Un mēs jau tur tā vai citādi esam.
Stigmatizēti, izolēti un nošķirti no citiem.

Ir tikai viens,
kurš nebaidās pie Sīmaņa ienākt,
kurš pastiepj roku,
kurš ir daudz tuvāk nekā noteiktie 2 metri, –
Jēzus.

Kur ienāk Jēzus,
tur bailes zūd,
un mostas mīlestība.
Mīlestībai nevajag vārdus,
jo tā neskatās,
cik maksā eļļa,
un tai vienai,
cik tā dārga,
lai būtu kaut vai vesels
gads smagi jāstrādā.

Jo ne vārdā nezināmās sacītais,
bet klusēšana un aktīva rīcība,
bija tā, kas lika plūst mīlestībai,
lika dzimt kaut kam lielākam
nekā pašreizējais brīdis.
Klusēšanu un aktīvu rīcību piedēvē mistiķiem.
Viņi nav atkarīgi no daudz pateiktiem vārdiem.
Mīlestība ignorē iedarbināto nāves aprēķinu.
Tā atmasko labos nodomus,
aiz kuriem slēptas savtīgas intereses –
pabarot nabagus.

Ak, kāda izšķērdība!
Nu kas gan tā var atļauties!
Vai nebūtu labāk visu atdot labdarībā?
Kāda nejēdzība!

Bet tieši tajā atklājas visa jēga –
kam jāsalauž egoistiskie un savtīgie aprēķini,
tumsa, jodi un mošķi
kas moka individuus un sabiedrību.
Šīs būtu labākais,
kas ar mums varētu notikt,
kad pasaule vairs nebūs kā spītālīgā Sīmaņa nams,
bet vieta,
kur rodas un
uzplaukst mīlestība.

Ir vajadzīgs šis klusais ekstāzes brīdis,
kas niecīgo pārvērš mūžīgajā.
Ir jādzimst cilvēkam,
kas pazudušajam sniedz debesis.

Par to arī runā pūpolsvētdiena, –
lai dotu bez mēra,
neskatītos līdzī,
un bez atlikuma atdotu sevi Vienam, –
lai mīlētu izšķērdīgi.

Jo daudz mīl tas,
kam daudz piedots,
bet maz mīl tas,
kam piedots maz.

*Dievkalpojuma norise atrodama draudzes mājas lapā
tukumabaznica.lv
Šī dievkalpojuma sprediķi ir iespēja klausīties audioierakstā,
kā arī lasīt pdf formātā.
Lūgums dalīties ar dievkalpojuma ierakstiem sevišķi ar tiem,
kuriem nav interneta iespējas.
Jūs varat sprediķi izdrukāt un nogādāt tiem,
kuriem sevišķi šajā laikā iztrūkst draudzes dievkalpojums.
Paldies par jūsu ziedojumiem!
Dievs lai svētī dāvanas un dāvanu devējus!
Ziedojumiem:
Tukuma evaņģēliski luteriska draudze
Reģ. Nr. LV 90000298831
Konts: LV54UNLA0032000701801.*